

CSABAI

ERŐS VÁR

A BÉKÉSCSABAI EVANGÉLIKUSOK LAPJA • MEGJELENIK ÉVENTE KÉTSZER

Visszapillantás – előrettekintés

Hálás szívvel kell Istennek megköszönnünk gyülekezetünk elmúlt évi életét, szolgálatát. Sokszor érezhettük jelenlétét, hallhattuk szavát, tapasztalhattuk vezetését. A teljesség igénye nélkül szeretném összefoglalni az elmúlt év legfőbb eseményeit.

Fontos, bár bizonyos helyeken egyre nehezebb terület a hitoktatás. Egyes iskolákban nem tudtunk csoportot szervezni, máshol pedig csak kis létszámú csoport munkája indult el. Az evangélikus és katolikus iskolákban órarendbe iktatott hitoktatás van, ezekben mintegy 480 evangélikus gyermekkel foglalkozunk.

A Jankay Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolában és a Belvárosi Általános Iskolában reményteljes a hitoktatott gyermekek száma (jelenleg 40). Bízató, hogy nőtt a vasárnapi iskolába járó gyerekek létszáma is, hiszen már három csoportban folyik az áldott munka.

A Telekgerendási Gyerektábort idén 10. alkalommal rendezhettük meg, melyen évről évre egyre több gyermek vesz részt, akik pedig kinőtték ezt a korosztályt, azok az ötödszörré megszervezett ifítáborba jöhettek lelkileg feltöltődni.

Hálával tartozunk Istennek azért is, mert anyagi dolgainkban is megsegített ebben az évben. Egyháztagjaink egyre jobban megértették, hogy anyagilag is felelősséget kell vállalniuk gyülekezetünkért.

Folytatás a 4. oldalon

Karácsonyi igehirdetés

*„...nevezd annak nevét Jézusnak, mert Ő szabadítja meg népét bűneiből.”
(Máté evangéliuma, 1, 21)*

1946. Szenteste – Valahol Oroszországban.

A német hadifoglyok tábora elcsendesedett. A szénbányában ledolgozott nehéz műszak után, lassan álomba szenderülnek a rabok. Egyszer csak kitérül a nehéz, tolózáras ajtó, és a hadifoglyok által legjobban rettegett vezényszó zökkent vissza mindenkit az álomból a kegyetlen valóságba:

– Egész tábor, sorakozó! - maga a tábor parancsnoka szól hozzájuk.

– Hadifoglyok! Hazátokban a reakciók ma két napig tartó ünnepet kezdenek. A nagy Szovjetunióban nincs időnk ünnepelni. Itt kemény munka folyik a világ proletárijai jólétének megteremtéséért. Ezért most a világ

valamennyi dolgozójával való együttérzésetek jeléül énekeljétek el az Internacionálét! El is kezd: „Fel, fel ti rabjai a földnek...”

És az ezer fogoly hallgat. Valaki hátul egy másik dalba kezd, néhányan éneklük vele, először kissé bátortalanul: „Csendes éj, szentséges éj...”

A táborparancsnok a nemzetközi munkásinduló végét ismétli: „Ez a harc lesz a végső...”

Ekkor, mintegy ellen-énekként zendül fel a „Csendes éj” második strófája, melynek utolsó sorait ezer, rabságban is szabad torok, már nem is éneklük, hanem szinte belekiáltja a sötét éjszakába: „Krisztus megszabadít! Krisztus megszabadít!” *Folytatás a 2. oldalon*

Túrmezei Erzsébet

Ádventi emlék

Ha már lehullt a hó,
s fekete földünket befödte,
hogy szállott gyermekálmok röpte
a fényes ég felé,
az égi trón elé...
De Téged nem talált meg.

Az égi gyermeket kereste,
akiről, ha leszáll az este,
csodálatos mesék borulnak
vágtyól égő gyermekszívekre.
Az égi gyermeket kereste,
és nem talált rád, nem ismert meg...
Hiszen Te nem vagy többé gyermek.

Szétfoszlottak a régi álmok,
meghaltak a mesék.
A karácsonyfa lángjait
oltogatták hideg szelek...
Még mindig nem ismertelek.
Sok évbe telt, s ha Te nem jössz elé,
Megváltóm, Uram, Messiásom,
ma sem ismerlek én.

Hála neked, hogy megkerestél.
Ó, most már van karácsonyom,
s ádventi, nagy csodavárásom.
Megcsaltak mind a régi álmok,
de benned nincs csalatkozásom.
Benned mindenem megtalálom.
A valóság szebb, mint az álom.

Bemutatkozik az iskolalelkész

Domokos Jenő, a Békéscsabai Evangélikus Gimnázium első iskolalelkésze ebben az alma materben szerzett érettségi bizonyítványt, innen került a Budapesti Hittudományi Egyetemre, majd szarvasi és mezőtúr-gyomaendrődi kitérő után jött vissza a békési megyeszékhelyre. Hobbija a szikla- hegy- és falmászás, túrázás. Domokos Jenővel beszélgettünk.

– A Brassó melletti Négyfaluból származom. Negyvenezres nagyváros, evangélikus környék. A városban öt gyülekezet van, az egyiknek, Türkösnek édesapám a lelkésze. Édesanyám gyógyszerész. Beleszülettem a hitéletbe, a gyülekezet mindennapjait közelről szemléltem.

– *Egyenes út vezetett a teológiára?*

– Édesapám egyházi ismeretése révén kerültem Békéscsabára, az éppen akkor induló Evangélikus Gimnáziumba, ahol 1997-ben érettségiztem. Harmadikban döntöttem el, hogy a budapesti evangélikus teológiára fogok jelentkezni. Ebben az iskola is támogatót, főleg Németh Mihály lelkész úr.

– *Mit tudatunk a teológiai évekről?*

– A hatéves hittudományi egyetemet hét év alatt fejeztem be, ugyanis harmadik év után egy esztendő Németországban, Bautzenben töltöttem. Az ottani gyülekezetben voltam szociális munkás, illetve belekóstoltam az ifjúsági munkába. Láttam hogyan lehet behívni a gyülekezet közelébe az egyháztól távolabb álló fiatalokat is programokkal, „Nyitott ajtók” rendezvénnyel, sporttal. Nagyon tanulságos volt, és természetesen nyelvtanulásnak is kiváló.

– *Hol szolgált még?*

– A teológia elvégzését követően két évig Szarvas-Ótemplomi gyülekezetben, majd egy évig Mezőtúr-Gyomaendrődön voltam beosztott lelkész. Ezután hívtak Békéscsabára az induló iskolalelkészi munkába, idén augusztusban.

– *Mit csinál egy iskolalelkész?*

– Fél munkaidőben iskolai hittanórákat tartok, másrészt az iskolai egyházi rendezvények megszervezése és lebonyolítása a feladatom. Ami pedig a leginkább izgat, ami miatt elvállaltam a feladatot, a diákok és a tanárok lelki életének segítése. Nagy kihívás a több mint 800 diák és a tanári kar ilyen értelemben vett támogatása.

– *Még valójában a munka kezdetéről beszélhetünk.*

– A folyamatos lelkészi jelenléthez mind a tanárok, mind a diákok hozzászoktak már a gimnáziumban. De mivel ebben az iskolában nem volt korábban kinevezett iskolalelkész, újonnan kell kialakítanom a kereteit. Egyelőre keresem a támpontokat a munkámhoz. Könnyebben lehet megszólítani a diákokat a kollégiumban, ahol személyes kapcsolatok alakulhatnak ki a beszélgetésekből. Magam is részt veszek az életükben, amit jól ismerek, hiszen én is ott voltam kollégista. Talán ezen az alapon lehet elindulni, közel kerülni a diákokhoz.

– *Milyen tervezett vagy megvalósult programokról tud beszámolni?*

– A kilencedikes diákoknak a tanév elején „templomtúrát” szerveztünk, bevonva ebbe a református és a római katolikus testvéreket is. Az iskolába újonnan érkezők kaptak információkat a templomi életről, felekezetekről. Sokan kerülnek a gimnáziumba egyházi kötődés nélkül, számukra világossá kell tenni, hogy az iskola lényegétől elszakíthatatlan egyházi jellege. Készülünk az advent megünneplésére. Betlehemesünket a szülők karácsonyán és az iskolai ünnepségen is bemutatjuk.

– *Hogyan ünnepli a karácsonyt?*

– Három év után idén lehetőségem lesz hazautazni Négyfaluba, és családom körében ünnepelni. **Szegfű Katalin**

Karácsonyi igehirdetés

Folytatás a címloldalról

2007. Karácsonya – Bárhol Magyarországon – akár Békéscsabán is. Nálunk nincsenek hadifoglyok. Hazánkban szabadság van. Mégis közöttünk és körülöttünk sokan rabok. A bűn, a halál és a gonosz foglyai. Az élet mélységeiben és sötétségében élők.

Nekik milyen karácsonyuk van 2007-ben?

Élteti-e őket az a hit, amely megtartotta őseinket – akár itt Békéscsabán is? Élteti-e őket az a hit, amely beragyogta egykor a hadifogságban élők sötét éjszakáját? Élteti-e őket az a hit, amely két évezrede élteti a keresztyénséget, hogy:

- a bűnösnek van bűnbocsánat,
- a halállal vívódónak van élet,
- a gonosznak van lehetősége a jóra,
- az élet mélységeiből van kiemelkedés,
- a sötétségben van világosság mert mindezekből **Krisztus megsabadít.**

Ezzel a szabadításba vetett hittel kell letérdelnünk ezen a karácsonyon újra Jézus jászlához. A jászolnál pedig azért kell könyörögnünk, hogy életünket, és a bűn, a halál, a gonosz sötétségében élő embertársaink életét is, ragyogja be az a fény, amely a betlehemi jászolnál ragyogott fel, de a húsvéti üres sírnál teljesedett ki: az örök élet fénye, Krisztus általi megszabadíttóságunk fénye. Így Krisztus által szabadon, énekelhetjük-kialthatjuk bele mi is az élet mélységeibe és sötétségeibe:

„A halál éje rám borult, de virradt a te fényed, és messze űzött éjt, borút, a béke, üdv és élet. Most ragyog éltet már a hit. Ó áldom szép sugáraid, én lelkem napja, Jézus!”

Németh Mihály

Isten, a te Atyád mindennél nagyobb. Szeretete drágább az emberek szereteténél, Segítsége hatalmasabb nyomorúságnál, Bocsánata erősebb bűneidnél.

Arcok a múltból

Egy ilyen nagy múltú gyülekezetnek, mint a mienk, története során sok neves és kevésbé ismert alakja volt. Közülük kiemelkednek a gyülekezet teljes jogú, parókus lelkészei. Az egyházközség krónikája, a kezdetektől-napjainkig 38 lelkész nevét örökíti meg. Egyháztörténeti arcképcsarnokunk második részében folytatjuk a megemlékezést azokról a békéscsabai evangélikus lelkészekről, akik a város és a gyülekezet kezdeteinél tevékenykedtek. Az ő élettörténetük is bizonyítja a mondás igazságát: Minden kezdet nehéz!

SZALAY JÁNOS (1725-1728-ig)

Jolsván született. Az egyetemet Wittenbergben végezte. A csabai egyház költségére Antoni Sámuel szuperintendens 1725. február 26-án pappá szentelte. Két évig volt a csabaiak papja. Tőle szinte semmi sem maradt fenn, csak egy esketési anyakönyv, mely 56 esketést tartalmaz. Szalay János arról volt nevezetes, hogy lovak helyett megszelídített szarvasokat fogott hámba, és azokon járt. 1728-ban a Gömör megyei Restérbe ment papnak.

BURIAN SÁMUEL (1728-1744-ig)

Aszódi tanítóból lett 1728-ban csabai pappá. Nem volt nyugodalmas élete Csabán, mivel itt temette el feleségét, Tornyos Máriát, hűgát, öt gyermekét. 1738-ban tűzvész következtében vagyonának egy része is megsemmisült. Lelkészsége alatt pestis pusztított és ez időben fosztották ki a rácok a települést. Ráadásul valószínűsíthető az is, hogy a sokféle szokású és sokféle helyről Csabára telepedett nép tiszteletlenül bánt vele. Erre következtethetünk a következő esetből is: Burian valamiért megharagudva a csabaiakra, lemondott, Csabáról elment, és a pilisi lelkészséget fogadta el. Ennek következtében a csabaiak a bényei lelkészt választották papjukul. Már indultak is érte Bényére, de Burian megbánva elhamarkodott döntését ismét Békéscsabán tette, a parókiáját újra elfoglalta, a csabaiak pedig visszafogadták őt.

Egyébiránt Burian volt az első lelkész, aki az anyakönyveket rendesen kezdte vezetni, aki a templomi edényeket és textíliákat számba vette, és aki lelkészsége alatt történt nevezetesebb eseményeket is feljegyezte.

Hirdetmények

Szolgáltatunkhoz, közérdekű feladatvállalásunkhoz szívesen fogadjuk támogatóink 1%-os felajánlását.

Magyarországi Evangélikus Egyház 0035

Életközelen vagyunk! www.lutheran.hu

Adója másik 1%-ával támogassa a Békéscsabai Evangélikus Gimnázium oktató, nevelő munkáját.

A kedvezményezett adószáma és neve: 18370085-1-04

A Békéscsabai Evangélikus Gimnáziumért Alapítvány

A Békéscsabai evangélikus temetőkből (Felsővégi, Alsóvégi, Tabáni, Tompa utcai, Mezőmegyeri, Fényesi temetők) az 1983-ban vagy ennél korábban váltott sírhelyeket valamint az 1998 előtt váltott urnafülkéket újra kell váltani!

Sírhely ügyintézés: Lelkeszi Hivatal, 5600 Békéscsaba, Luther u. 1. Hétköznap 8-12 óráig.

Szeretettel kérjük egyházközségünk tagjait egyházfenntartói járulékkuk befizetésére. Ennek mértékére a presbitérium ajánlása: Az egyházi adó összege - az éves kereset 1%-a, vagy az aktív keresők részére évi 6000.- Ft; nyugdíjasok részére évi 2400.- Ft.

Pénztár: Lelkeszi Hivatal, 5600 Békéscsaba, Luther u. 1. Hétköznap 8-15:30-ig.

Támogató Szolgálat indult egyházközségünkben júliusban. A szolgálat súlyosan fogyatékos személyeknek nyújt személyi segítséget és szállítást. Irodája egyházunk Luther utcai központjában van. A szolgálat vezetője: Kresák Anna. Nyitva tartás: munkanapokon 8-16 óráig. Segítségre szoruló, fogyatékkal élők jelentkezését folyamatosan várjuk a 20/770-37-91-es telefonszámon.

Tudja-e, hogy...

...Csabai Erős Várnak nevezzük az Evangélikus Énekeskönyv „Isten nékem erőm, bizodalom” kezdetű, 338-as számú énekét. A hagyomány szerint a Felvidékről, 1718-ban Békéscsabára érkezett evangélikus, szlovák telepeselek énekelték ezt a dallamot, Transcius énekeskönyvükből, az Isten szabad ege alatt megtartott első istentiszteletükön. Azóta ez az ének minden jelentősebb csabai vonatkozású egyházi ünnepünkön felcsendül.

Nagytemplomi oltárszőnyeg

Húsvét ünnepén vettük használatba a Nagytemplom új oltárszőnyegét. A Békésszentandrás Szőnyegszövőben, kézi csomózással készített szőnyeg(ek) értéke: 1 375 000 Ft. Itt köszönjük meg Isten előtt jól ismert testvéreink 700 ezer forintos, és gyülekezeti tagjaink több százezres adományát erre a célra. A Hazai család által 1942-ben készített, 65 esztendő régi szőnyeget, a Luther utcai ún. felső gyülekezeti teremben helyeztük el.

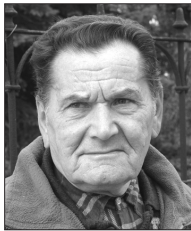
Gyülekezeti tagok mondták

A GYÜLEKEZETI KÖTŐDÉSÜKRŐL

özv. Rozsos Sándorné
(Erzsike néni)

Édesanyám nyolcunkat nevelt fel özvegyen. Becsületes életre tanított, hitben nevelkedtünk kiskorunktól fogva. Sokszor nagyon-nagyon szegények voltunk, de Isten megsegített, mindig gondoskodott rólunk. Megadta a mindennapi kenyerünket. Erről szeretek beszélni akinek csak tudok, bizonyosságot tenni Isten szeretetéről. Nagyon szeretem a gyülekezetemet, tisztelem a lelkészeinket. 26 évig voltam presbiter, szerettem a fiatalokkal is foglalkozni. Minden vasárnap eljövök a templomba, ez nálam nem is lehet kérdés.

Medvegy Mihály

Számomra nagy hatású a vasárnapi templomba járás, a hit gyakorlása. Lelki megnyugvás is, sőt annál még több. 1963-tól élek Békéscsabán, de csak későbbtől fogva találtam ide a gyülekezetbe, pedig gyerekkoromban a szüleimtől és családom többi tagjától a vallásosságot átvettem, Kondoroson konfirmáltam is. Sajnos én a fiamnak nem tudtam átadni a hitet, őt egészen más érdekli. Bár nyugdíjas vagyok, mégis munkára kényszerülök, ezért a hétközi gyülekezeti alkalmakra ritkán jutok el, de ritkaság, hogy vasárnap tíz órakor ne ülnék itt a templomban.

Karasz Éva

Ügyszólván beleszülettem egyházunk életébe. Édesanyám és nagymamám már egészen kis korunk óta vitt minket a templomba, megküzdve velünk és a lustaságunkkal. Volt időszak, amikor még nem éreztem Isten hívását. Mikor gimnáziumba kezdtem járni, onnantól kezdve erősödött a hittem, és mára teljesen Isten irányítása alá tudtam helyezni életemet. A munkám miatt mostanában kénytelen voltam pár szolgálatról, gyülekezeti összejövetelről lemondani. Az egyházban egyik legörömtelibb szolgálatom az énekkar, hiszen az ének, a zene az, amivel ki tudjuk fejezni Istennel való elkötelezettségünket, szeretetünket.

Egyházunk a világhálón: www.lutheran.hu
Életközelen vagyunk!

Visszapillantás – előretekintés

Folytatás a címloldalról

2007-ben csekély anyagi lehetőségeink miatt nagyobb felújítás vagy építkezés nem volt a gyülekezetben, csak a feltétlenül szükséges karbantartási munkákat végeztük el. A gazdasági megszorítások ellenére a gyülekezet anyagi helyzete stabilnak mondható.

Talán ugyanez érvényes a gyülekezetünk lelki életére is. Az előttünk álló esztendő sok változást ígér, hiszen gyülekezetünkben két lelkész is nyugalomba vonul jövőre. Aradi András Péter és Kutyej Pál Albert lelkészek a hosszú, szolgálattal eltelt évek után megérdemelt pihenésüket kezdik majd el. Ezúton is megköszönjük munkájukat és életükre is Isten gazdag áldását kérjük!

A történelmi keresztény egyházak közösen úgy határoztak, hogy a 2008-as esztendőt a Biblia évének nyilvánítják, hogy ezzel is népszerűsítsék a Szentírást és annak kulturális értékeit. Ugyanakkor a kezdeményezés másik kiemelt célja, hogy a Könyvek Könyvét ne csupán kultúrtörténeti értéként mutassa be, hanem annak olvasását, az evangélium megismerését is előmozdítsa. A Biblia évéhez kötődően három kiemelt rendezvényre hívnám fel a figyelmet: 2008 októberében a három történelmi egyház közös kiállítását tervez az Országos Széchényi Könyvtárban a magyar szentírásfordítás és bibliakiadás történetéről. A tervek között szerepel még egy bibliai ihletésű művekből álló hangverseny a Művészetek Palotájában, és egy – szintén a három történelmi egyház közös szervezésében megvalósuló – tudományos konferencia 2008 júniusában Esztergomban.

Kutyej Pál Gábor igazgató lelkész

A Biblia Évének jelmondata: „Reményt és jövőt adok nektek” (Jer 29,11)

Isten népeként tiszta szívből adjunk hálát Istennek a Szentíráseért, azért, hogy Isten emberi szavakban is kifejezte irántunk való szeretetét, megmutatta életünk értelmét, elmondta, hogyan érdemes élnünk, hogyan válhatunk igazán értékes emberekké, hogyan járulhatunk hozzá egy új, szeretetre épülő közösség, „ország” felépítéséhez. A zsidóság ősidők óta évente megtartja a Törvény Öröme (Szimchat Thóra) ünnepét, hálát adva a Tóráért, a sínai kinyilatkoztatásért, a kapott isteni törvényekért. Nekünk, keresztényeknek sokkal több okunk van az öröme és ünneplésre, hiszen mi sokkal többet kaptunk Jézus tanítása, az evangéliumok által!

Az Ige rendszeres hallgatása és olvasása ebben az esztendőben ezért is lesz különösen fontos. A 2008. év igéjével szeretnék köszönteni minden kedves gyülekezeti tagot, akikhez eljut az örömhír: Jézus Krisztus mondja: „Én élek, és ti élni fogtok.” Jn. 14,19

Evangelikus Szeretotthon Békéscsabán

1987 tavaszán, húsz esztendővel ezelőtt megjelent egy könyvecske a Magyarországi Evangélikus Egyház Diakóniai Osztályának megbízásából, melynek címe: „Befogadtatok” Ez a könyvecske rövid beszámolókat tartalmaz az egyház szeretetintézményeiről. Akkor tizenhárom szeretetintézmény működött Magyarországon. Óhatatlan, hogy ne végezzünk valamiféle összehasonlítást az akkori, valamint a mai szeretetintézmények között. A hetvenes, nyolcvanas években, ahhoz, hogy a szeretetotthon működni tudjon, a hívekhez mentünk adományokért, vagy az egyházmegye területén lévő gyülekezetekhez, hogy begyűjtsük azokat a természetbeni adományokat, amelyeket a szeretetotthonnak szántak. Az adományozó hívek sem voltak gazdagok, de a szívük azt diktálta, hogy osszák meg javaikat a szeretetotthon lakóival. Vezérelte őket ez az ige: „Amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek ti is ugyanazt cselekedjétek velük!”

Az Isten az anyagi javak mellé ad lelki ajándékokat is. Ilyen ajándék volt a Békéscsabai Evangélikus Egyház számára dr. Szeberényi Gusztáv lelkész, aki az egész életét a szeretetszolgálatra tette föl. A másik ilyen ajándék az Úristennek özvegy Sinkó Károlyné született Kliment Mária, egy tanító özvegye, aki felajánlotta kétholdas gyümölcsösét szeretetmunka céljaira. Ezt a tanyát két oldalról nádas szegélyezte, egyik oldalról a kövesút, a másik oldalról pedig a szántóföld. Itt kellett elkezdni a diakóniai munkát, a szeretetotthon kialakítását.

Rövid időn belül a Sinkónétól kapott tanyát kibővítve, 25 idős ember gondozására tették alkalmassá. Egyidejűleg még néhány árva gyermeket is itt gondoztak. Szeberényi Gusztáv atyjának megálmodott célkitűzéseit igyekezett a gyakorlati életben megvalósítani. Így az önellátás alapjait igyekezett fenntartani az intézményekben. Volt saját pékségük, tehenészetük, sertéshizlaldájuk, az öregotthonba különböző szakmájú nyugdíjasokat vett föl. Korai halála azonban megakadályozta e nemes célok megvalósításában.

1942-től Mekis Ádám lelkész vette át a szeretetotthon vezetését. 1944-ben újabb adományt kapott a Békéscsabai Evangélikus Egyház, mégpedig Stark Adolf, híres szőlőnemesítő (aki a Csabagyöngyét nemesítette) adományozott Békéscsaba főterén egy nagy alapterületű szép házat, azzal a céllal, hogy ott is szeretetotthont létesítsen az egyház. 1960. január 30-ával megszűnt a Veszei melletti volt áruház, amelyik 1938-tól 1960-ig működött. A gyülekezet épületében időseket helyeztek el, így most már egyidejűleg három épületben, a város különböző helyein gondoztak mintegy ötven idős embert. Az akkori államrend nyomására 1963-ban a Veszei-híd melletti épületet el kellett adni, s az öregeket átköltöztettük a jelenlegi szeretetotthonba, majd ezután, 1964-ben, az úgynevezett „Stark-házat” is el kellett adni, kiköltöztettük az öregeinket, úgyhogy ettől kezdve most már csak egy helyen, a jelenlegi szeretetotthon helyén gondozzuk az idős embereket. 50 férőhelyről 32 férőhelyre esett vissza a szeretetotthon.

Az elkövetkezendő tíz évben fejlesztésre nem volt lehetőségünk. Csupán kisebb javításokat, padlókat cserélhettünk. Mekis Ádám lelkész-esperes után 1971. január 1-jétől Povázsai Mihály lelkész vette át a szeretetotthon igazgatását. Ebben az időben épült új konyha, néhány szobát felújítottak, és elkezdődött a szeretetotthon nagyobb mérvű felújítása.

Erre az időre esett a Lutheránus Világszövetség nagygyűlése, amikor számtalan külföldi látogatta meg a békéscsabai egyházat, így a szeretetotthont is. 1983-tól 1985-ig Kovács Pál lelkész a szeretetotthon igazgatója. Ebben az időszakban indult el a tervezés a szeretetotthon bővítésével kapcsolatban. 1985-től pedig Kutyej Pál jaminai lelkész – e sorok írója – az igazgató lelkész. A rendszerváltás közeledtével egyre nagyobb igény jelentkezik az otthon férőhelyeinek bővítésére. Így 1985-ben, annak ellenére, hogy Állami Egyházügyi Hivatal nem szívesen adta meg az építési engedélyt, felépítettük a tíz férőhelyes új szárnyat. Az építési engedélyben kötelezően előírták, hogy nem szabad cementes-meszes habarcsba rakni a téglát, csupán sárba, mivel annak előtte ipari területnek minősítették ezt a városrészt. Hála Istennek a szeretetotthon áll. Minden egyes alkalommal 25-30 társadalmi munkás, egyházunk tagjai, presbiterei vettek részt ezen az építkezésen. Tíz férőhelynek a bekerülési költsége nem haladta meg az egymillió forintot.

Felbuzdulva a sikeres építkezésen, az egyházközség vezetősége illetve a szeretetotthon vezetősége kidolgoztatta a teljes építési tervet szakaszokra lebontva. Húsz esztendő alatt valósítottuk meg a hat ütemet. 1991-ben, 1994-ben, 2002-ben, 2004-ben, és most volt a befejező, amikor is teljesen elkészült a szeretetotthon. Betegszobák, orvosi rendelők, nővérszobák és egy nagy mosoda. Húsz év alatt nem csak szobákat, kiszolgálóhelyiségeket, hanem irodákat, imatermet, konyhát, raktárhelyiségeket, vágóhidat, terménytárolót, és még sorolhatnám hosszan, hogy mi mindent építettünk. Az építkezések folyamatában azonban egy pillanatra sem feledkeztünk meg a lelki építkezésről. Szeretetotthonunk mindennap tart az útmutató alapján reggeli és esti könyörgéseket, vagy a lakók közül, vagy a nővérek közül olvassa valaki az igét és imádkoznak együtt. Minden héten van bibliaóra amit a békéscsabai lelkészek tartanak. Sok látogatója van az otthonnak. Így a hívek köréből, az egyházi gimnázium, valamint az ifjúsági köréből jönnek sokan, különféle egyszerű műsorokkal kedveskednek az időseknek.

Nem szabad megfeledkeznünk az otthonvezetőkről, akik naponta felvállalják a gondokat, az örömeiket. Mekis Mária, aki diakonissza nővérként szolgált negyven évig a szeretetotthonban, s utána, mint az otthon lakója élt itt haláláig 1988. szeptember 7-éig. Majd közel tíz évig volt a szeretetotthon vezetője Vaszkó Jánosné, később pedig Povázsai Mihályné, 1990-től pedig Sente Béláné vezeti az otthont.

Megköszönöm a Békéscsabai Evangélikus Egyház minden tagjának a segítségét, áldozatát. A szeretetszolgálatban elért eredményekért pedig Istennek legyen hála és dicsőség!

Kutyej Pál Albert, a szeretetotthon igazgató lelkésze

Van mit tanulni elődeink hitéből

A Nagytemplom alapköve letételének kétszázadik évfordulójára emlékezett október első hétvégén gyülekezetünk. A programokkal az elődök elkötelezettségét, hitét és kitartását állította követendő példaként az egyházközség vezetése. A rendezvények csúcspontjaként két-nyelvű istentiszteletet tartottak.

Kiváló előadásokat hallhatott a nagyszámú érdeklődő az október hatodikai tudományos emlékülésen a Luther utcai gyülekezeti nagyteremben. Kovács Pál nyugalmazott lelkész (*képünkön*) a Nagytemplom építésének kalandos, küzdelmes történetét vezette végig. Elhangzott, hogy a 18. század végére a demográfiai hatások, a bőséges gyermekáldás és a betelepülések következtében a békéscsabai evangélikus gyülekezet lélekszáma meghaladta a tízezret. Haan Jánosnak, a gyülekezet akkori lelkészének leírásából tudhatjuk, hogy az ótemplom (a mai úgynevezett Kistemplom) építése óta eltelt évtizedek alatt a hívek „kinőtték” azt, vasárnaponként nem fért el benne a hallgatóság, ezért határozták el új, nagyobb építését. Figyelemre méltó, hogy a 620 férőhelyes Kistemplomunk helyére egy monumentális új építést tervezte el a vezetés. Bár arra feltehetően nem számítottak, hogy milyen küzdelmes 17 esztendő következik, amikorra elkészül a templom.

Amikor szlovák telepesek érkeztek Békéscsaba területére 1718-ban, azt az ősi éneket énekelték a szabadban, amit mai énekeskönyvünk 338. éneke rejt: „Isten nekem erőm, bizodalmam...” Ebből az erőből merítve, erre a hitre alapozva kezdődött el 1807-ben a Nagytemplom építése, és fejeződött be 1824-ben.

Bátorságra így is szükség volt, hogy belevágjanak az építkezésbe, hiszen kizárólag a hívek adományaira és kétkezi munkájára számíhattak. Draskóczi Milecz Mihály és Uhrin András lelkészek vezetésével az alapkövet „a nép sokasága jelenlétében” 1807. október 5-én tették le az öregtemplommal szemközt. Ezt megelőzően az sem volt világos, hogy hol legyen az új templom. Sőt arról is dönteni kellett, hogy egy vagy több templom épüljön, utóbbi esetben a település több pontján alakult volna ki gyülekezet. Ezt az elgondolást végül elvetették. Volt olyan terv is, hogy az ótemplom

ledöntésével építsenek a helyére újat. Szerencsére ez sem kapott bizalmat.

Építésének tizenhét esztendeje alatt számos gonddal kellett megküzdenie a gyülekezetnek. Volt hogy évekig állt a munka a különféle háborúk okozta pénzromlás miatt. De a templomépítő ősök hite és kitartása, bátorsága és számos áldozata nagyobb erőnek bizonyult, így aztán 1824. június 29-én Péter, Pál napján felszentelték az impozáns új templomot, amely a mai Békés megye méltán híres épülete. Tornya 76 méter magas, a benne több szinten elhelyezett 3500 ülőhely pedig párját ritkítja nemcsak Magyarországon, hanem a környező országokban is.

„Ha az ÚR nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők.”

Az október 6-ai tudományos emlékülésen Dr. Krähling János egyetemi docens (*képünkön*) a Békéscsabai Nagytemplom építésetörténeti jelentőségéről szólva kiemelte, hogy az a magyarországi városi protestáns templomok egyik legjelentősebbike. Dr. Tóth István történész arról tartott előadást, hogy az evangélikus egyházi személyiségek munkájukkal hogyan erősítették a csabai szlovákok identitását. Megállapította, hogy a szlovák nyelvű egyházi és világi lapok és saját kiadású könyvek népszerűsége ellenére az itteni szlovákok elég hamar meggyengültek identitásukban (önazonosságukban), anyanyelvüket hamar elveszítették.

Az ülésen az is elhangzott, hogy miként most az alapkövet letételének 200. évfordulóját, ugyanúgy 17 év múlva a minket követőknek (és/vagy nekünk) a felszentelés kétszázadik jubileumát kell méltón megünnepelni. Mindannyiunk felelőssége, hogy az általunk lefektetett alapra hogyan épül tovább Békéscsaba város, az itteni szlovákság és a gyülekezet sorsa.

Szefgű Katalin

Finn vendégeket fogadtunk

Marja Kosonen finn evangélikus lelkész nő vezetésével 21 fős csoport látogatta meg a finnországi Mikkeliből gyülekezetünket. A testvér-gyülekezeti látogatásra hozzánk érkezett küldöttség részt vett a Nagytemplom 200 éves alapkövetélteli ünnepségén. Kiránduláson ismerkedtek Kecskemét, Kondoros, Szarvas, Szeged és Ópusztaszer nevezetességeivel. Külön köszönet illeti azokat a békéscsabai családokat, akik vendégül látták és elszállásolták finn testvéreinket! Reménykedünk a testvér-gyülekezeti kapcsolat erősödésében.

Megbékélést hirdetett Gáncs Péter püspök

Az alapkö letételének kétszázadik évfordulóján rendezett ünnepsorozat legnagyobb érdeklődéssel kísért rendezvénye az október 7-ei ünnepi istentisztelet volt. A magyarul ígét hirdető Gáncs Péter püspök az evangélikusok történelmi felelősségéről beszélt a magyar és a szlovák megbékélés elősegítésében.

Gáncs Péter, a Magyarországi Evangélikus Egyház Déli Egyházkerületének püspöke igehirdetését arra a gondolatra alapozta, hogy az alapkö minden esetben az erő és a bizalom jelképe. Olyan erőé, melyre fel lehet építeni egy akkora és olyan csodálatos templomot is, mint a békéscsabaiaké. „Szenvedünk ma a bizalmatlan erőtől. Ez szabdalja országunkat” – mondta. Később szökött arról, hogy a magyar-szlovák megbékélés témájában egy éve kiadott püspöki körlevél erőtlennék bizonyult, elsikkadt.

– Ritkán van az evangélikus egyház próféta szerepben. Most a magyar-szlovák békességteremtésben ilyen szerepe adatott. Tegyük azért, hogy ennek hangja közös hanggá váljék kijutva a békéscsabai templom falain – tette hozzá a püspök. Kifejtette: egy keresztény elu-

tasítja az erőszakot, az uszítást a nemzetiségek ellen, támogatja a megbocsátás és megbékélés útjait. Minket országhatáron túl is, nyelvi különbözőségeink elle-

Az ünnepi istentiszteleten a liturgia kétnyelvű volt, és az énekek hangjai is több nyelven hirdették Isten szeretetét. Vendégek érkeztek Finnországból is.

nére is összeköt Krisztushitünk. Gáncs Péter a gyógyító emlékezésre figyelmeztetett, mely nem hallgatja el a terhelt múltat, de hálát ad a közös ajándékokért. A hídépítés ezen az alapon indulhat el.

Az istentiszteleten szökött a hívekhez Milos Klatik, a Szlovákiai Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház elnök püspöke is, aki szintén tisztelgett az elődök cselekedetei, monumentális alkotása előtt.

Az ünnepi istentiszteleten az oltárterben a padlózatán elhelyezett emléktáblát avattak az alapköletétel 200. jubileumára emlékezendő. „Legyen ez a hívek lelki növekedésének, az imádságnak és a szentségek kiszolgálásának továbbra is hűséges otthona” – hangzott a püspök szájából.

Szintén márványtábla örökíti meg az 2004-ben elhunyt Tábornok László nevét, aki 28 éven át volt a gyülekezet lelkésze. Egyebek mellett érdeme az 1978-as nagy földrengés helyreállítási munkálatainak levezénylése.

Szefű Katalin

Az ünnepi istentisztelet közgyűléssel ért véget, melyen a gyülekezet tagsága és vezetése, valamint a szlovákiai, romániai testvértelépülések, más egyházak képviselői jegyzőkönyvbe foglalták, hogy három napig emlékeztek az alapkö letételének 200. évfordulójáról. A történelem felidézésén túl az is elhangzott, hogy ötven év alatt tízezer evangélikus „tűnt el” Békéscsabán. Hiszen míg 1949-ban huszonnégyezren, addig 2001-ben csak tizenégyezren vallották magukat lutheránusnak.

Mi véget van a KIE a világon?

Sokakban felmerülhet a kérdés, akik meghallják a Békéscsabai Keresztyén Ifjúsági Egyesület nevét, hogy miért kell olyan sokféle egyesület, hiszen így is annyiféle egyház működik már a világon? Mit kínál a KIE (Keresztyén Ifjúsági Egyesület), miben más mint a többi szervezet?

A kérdés teljesen jogos. A választ pedig a KIE működése, programkínálata adja. Ezeknek a szervezeteknek a célja, hogy keresztyén fiatalok hasznosan tölthessék a szabadidejüket és segíthessenek azoknak, akiknek kevesebb adatott meg és szűkölködnek valamiben. Széles e világon 120 országban 45 millió fiatal ér el a KIE helyi szervezetein keresztül.

A KIE MAGYARORSZÁGON

A magyarországi KIE fejlődése az 1950-es évekig töretlen. A szervezet 1883. október 31-én alakul meg dr. Szilassy Aladár elnökletével, titkára pedig Szabó Aladár és egy orvostanhallgató, az evangélikus Plichta Aladár. A századfordulón a KIE már saját bérelt helyiséggel rendelkezik (Budapest, Károly krt. 9.), és elindítja az Ébresztő című lapot.

Talán hihetetlen, de 1910-ben ifj. dr. Szilassy Aladár gyermekorvos alapítja meg az első magyar cserkészcsapatot a KIE képviselőjében. Az I. világháború idején katonák és hadifoglyok szolgálatát vállalják. 1928-ban létrehozzák a Soli Deo Glória balatonszárszói konferencia-telepet, 1930-ban pedig megveszik első önálló székházat a Horánszky u. 26. sz. alatt. Sárospatakon 1936-ban az első népfőiskolát indítják el.

A történet itt majd 40 évre megtorpan. 1950-ben „önként” feloszlik az Egyesület, később a vezetők ellen koholt vádakkal per indul államellenes összeesküvésre való előkészület címen. Pógyor István 1953-ban életét veszti a börtönben.

A nyolcvanas évek végén a politikai légkör enyhülése lehetőséget adott arra, hogy hivatalosan is újra szerveződjön a KIE. Dieter Reitzner osztrák KIE titkár segítségével református és evangélikus fiatalok vettek részt egy ausztriai vezetőképző tanfolyamon

1989-ben. Ez lett a csírája az újjáalakult KIE mai napig is legerősebb munkaágának, a munkatárs- és vezetőképzésnek. Néhány helyi csoport megalakulása után, 1991-ben a Nemzeti Szövetség is megszerveződött. Két fő feladatot vállalt: a helyi ifjúsági munka segítése, csoportszervezés és fejlesztés által és a négyes program szellemében, a különböző programformák bemutatása, a képzések megszervezésével. Kiépültek nemzetközi kapcsolataink is, tőlünk keletre és nyugatra. Kiemelt

November 24-én ismét megrendeztük az Irodalmi Kávéházat. A Reneszánsz Esten a Viandante Régizene Együttes 500 évvel ezelőtti gyönyörű zenét játszott.

jelentőségűnek tekintjük a határainkon túl élő magyar fiatalokkal való kapcsolatot. Évente 50-60 fiatal várunk konferenciáinkra Erdélyből, Kárpátaljáról.

A BÉKÉSCSABAI KIE

Valójában a Békéscsabai KIE a Békéscsabai Evangélikus Egyház mellett működő ifjúsági csoportból nőtte ki magát. Az 1980-as évek közepén 50-70 fiatal gyűlt össze szombat esténként. De ezen túl még a hétköznapiakat is együtt szerették volna tölteni. A fiatalok különféle szabadidős programokat szerveztek: együtt sportoltak, zenéltek, kirándultak. Az 1980-as években bármennyire is még a „vidám barakkban” éltünk, egy keresztyén egyesület létrejöttéről szó sem lehetett.

Erre 1991-ig kellett várni. Ekkor tudtunk jogi alapot adni ennek a közöségnek, amely így teljesen önálló és függetlenné tudott válni. Egyesületünk 2000-ben a régi MHSZ épületében ingatlanhoz jutott. Öt évig tartó felújítási munka után 2005-ben foglaltuk el az új székházat Békéscsabán, a Kinizsi utca 11. szám alatt.

A Békéscsabai Keresztyén Ifjúsági Egyesület legfontosabb programja mindig is a „szombati ifi”, vagyis a bibliaóra maradt. Időközben az akkori fiatalok középkorúakká váltak, a bibliaóra törzsközöségét ez a korosztály képviseli. Megértjük, ha a középiskolás korúak nem keresik fel tömegesen ezt a programot. Mindazonáltal keressük a lehetőséget, hogy a fiatalok saját korosztályukkal tudjanak a Biblia köré gyűlni.

Békéscsabán a kezdetektől fogva működött a Szivárvány Alkotókör, ahol fiatalok a festéstől az agyagozásig számtalan elfoglaltságot végezhetnek. Később óvodás- és kisiskolás korúaknak is szerveztünk Minialkotót. Női Bibliaórán kéthetente találkoznak a közösségre vágyó lányok, asszonyok. A Nyomkereső foglalkozások keretében bibliai történeteket feldolgozó, cserkész jellegű programban vehetnek részt az általános iskolások. Minden pénteken 19 órától alkohol- és füstmentes környezetben találkozhatnak a 25 év alatti fiatalok a Klubban. Az egyik legsikeresebb program a szombati Gitársuli, ahol ingyen ismerkedhetnek meg a gitározás alapjaival az érdeklődők.

Az Irodalmi Kávéházat 1990-től fogva kezdte el megrendezni Egyesületünk. Az alapelv egy igényes és színes kulturális műsor, mely a művészetek iránt fogékony emberek érdeklődését felkeltheti. A rendezvény egy áhítattal és evangéliumi énekekkel fejeződik be.

Továbbra is tárt kapukkal, hasznos programokkal várjuk a Békéscsabán és környékén élő fiatalokat. Így töltjük be a KIE misszióját.

Szikora István,
a békéscsabai KIE elnöke

HÍREK A BÉKÉSCSABAI EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUMBÓL

Vidám tanévkezdés

Tantestületünk 24 tagja az idén is egy felejthetetlen erdélyi kirándulással kezdhetette az új tanévet.

Az elmúlt évhez hasonlóan most is Erdély kincseivel ismerkedtünk meg. Torockón töltöttünk két éjszakát, élveztük az ottaniak vendégszeretetét, és kóstolgathattuk az erdélyi konyha remekeit.

Kirándulásunk során megnéztük az egykori „Mátyásbányákat”, a Tordai-hasadékot, a tordai sóbányát. Válaszúton Kallós Zoli bácsi előadása, életműve nyugtázott le bennünket. Kirándulásunk zárásaként részt vettünk a helyi istentiszteleten, és részesei lehetünk egy keresztelő szertartásnak is.

Élményekkel feltöltődve kezdhettük el munkánkat szeptember 3-án.

Dévényi János ötvművész kiállítása

Dévényi János, iskolánk egykori diákja életművének egy részével, 25 alkotásával ajándékozta meg az egykori „alma mater”-ét.

A Budapesten élő művész réz domborművei a gimnázium aulájában láthatók.

A kiállítást Banner Zoltán, Móra Ferenc-díjas művészettörténész nyitotta meg.

Dévényi János lelkes tagja a Békéscsabai Evangélikus Gimnázium Baráti Körének, amely 2002 novemberében Mazán László-díjat alapított. Ezt a díjat minden évben a magyar kultúra napján a művészeti szakközépiskola legkiválóbb teljesítményt nyújtó diákja kapja.

Dévényi János ötvművész a Mazán László-díj mellé felajánlott egy-egy általa készített domborművet, illetve plakettet. Így a kitüntetett tanuló a művész úr egy-egy munkáját is átveheti a jeles napon.

A kiállításon nagy számban vettek részt öregdiákok is, akik a megnyitót követő ünnepi közgyűlésükön méltatták a művész értékes adományát.

Ez a nagy értékű gyűjtemény nemcsak a gimnázium, hanem az egész város szellemi kincseit gyarapítja.

Németországi cserelátogatás diákoknak

Október 21-én iskolánk 16 tanulója Drezdába utazott. Cserediákként egy egyhetes tanulmányi úton vettünk részt. Gimnáziumunk a drezdai „Evangélikus Kreuzgymnasium” középiskolával vette fel a kapcsolatot.

Utunk Budapesten, Pozsonyon, Prágán keresztül vezetett. Cserediákjaink nagyon kedvesen fogadtak az iskola előtt. A hétfői két tanóra után Drezda leghíresebb barokk épületével, a Zwingerrel ismerkedtünk meg. Drezda 800 éves város. Hangulata bennünket is megérintett.

A Frauenkirche templom 40 éven keresztül romokban állt a város szívében, csak nemrégiben állították helyre.

Megkóstoltunk egy tipikus drezdai süteményt, melynek neve Eierschecke.

Egy rövid műsorral mutatkoztunk be, és teszteltük német barátaink tudását Magyarországról.

Szerdán Németország fővárosába, Berlinbe utaztunk. A berlini fal majdnem 40 éven át kettéosztotta a várost. Az

Alexanderplatz téren egy különleges óra: die Weltzeituhr (világóra), Das Brandenburger Tor (a brandenburgi kapu) – Berlin egyik jelképe. Der Reichstag – a német parlament. Egy órát álltunk sorba, hogy bejuthassunk. Megérte: a kupola szerkezete és onnan a kilátás az egész városra - egyedülálló élményt nyújtott.

Eljutottunk Meissenbe, az 1000 éves porcelángyártásáról híres városba is. Betekintést nyertünk a porcelángyártás bonyolult folyamatába.

A pénteki iskolalátogatás után pihenésként a német diákokkal bowlingozni mentünk, ahol a legjobbak ajándékot kaptak.

Egy élményekben gazdag hét után búcsút vettünk német vendéglátóinktól, és alig várjuk, hogy 2008 tavaszán viszontlássuk őket.

Azt kívánjuk, hogy német barátaink ugyanolyan jól érezzék magukat nálunk, Magyarországon, mint amilyen jól mi éreztük magunkat Drezdában.

Gyülekezetet épít Telekgerendáson a kórházlelkész nő

Liptákné Gajdács Mária lelkész nő napjai reggeltől estig betábláztak. Helyt kell állnia kórházlelkészként, valamint szeptember óta ő pásztorolja a telekgerendási híveket is.

– *Beszélgem kérem a pályájáról.*

– 1984-ben levelezőn végeztem az Evangélikus Teológiai Akadémián. 1991-ben álltam szolgálatba a Magyarországi Evangélikus Egyháznál. Először Békéscsabán és Gyulán gyülekezeti munkatársként, majd Gyulán a hozzá tartozó szórványaival diakónus lelkészként kilenc éven keresztül gondoztam az ottani evangélikusokat. Közben 1993. június 5-én Gyulán D. Dr. Harmati Béla püspök úr lelkésszé avatott. Ő helyezte át 2000 nyarán Békéscsabára kórházlelkésznek. Azóta a Békéscsabai Réthy Pál Kórház és Rendelőintézet kórházlelkészeként dolgozom. Ez év szeptemberétől tíz hónapra Telekgerendásra küldött ki beosztott missziói lelkészként Gáncs Péter püspök úr. 15 éve épült ugyanis a templom és korábban a mindenkorai békéscsabai evangélikus lelkészek gondozták az ottani híveket, jártak ki istentiszteletet tartani. Gáncs püspök úr fontosnak tartotta, hogy próbálkozzunk a gyülekezetépítéssel.

– *Hogyan indult a munka Telekgerendáson?*

– Sokat látogatok, a gyülekezet építésén fáradozom. Minden vasárnap van istentisztelet, amit a békéscsabai lelkészekkel közösen, felváltva tartunk. Harmincegy hittanos gyermeket sikerült összegyűjtenem. Hétfőn felsős hittan, kedden ovis hittan, szerdán alsós hittan órák vannak. Hétfőn istentisztelet a Szent Anna Idősek Otthonában, szerdán délután felnőtt bibliaóra, este pedig fiatal felnőttek órája. Most próbálkozom egy ifivel is. Eddig jutottam 3 hónap alatt. A gyermekekkel való foglalkozás a legklasszabb, csodálatosak a picik. Kedvesek a telekgerendásiak. Sok segítséget kaptam kezdettől fogva a gondnoktól. Egy fiatal párt

segítőként kaptam magam mellé mindjárt magától a jó Istentől. Ők nagyon sokat segítenek. Csodálatos közösséget formál ott a fiatalok között a Szentháromság egy igaz Isten.

– *Közismerten elkötelezett a kórházlelkészi munkában is...*

– Hétfőn, kedden és szerdán délelőtt dolgozom a kórházban. Csütörtökön a kórházban hosszú napozom, istentiszteleteket tartok. Kéthetente jönnek kórházmissziós segítők a csabai gyülekezetből, ők hívogatnak a kórházi alkalmakra. Összeírják azt is, kik kérnek az ágyukhoz lelkész, beszélgetésre vagy akár úrvacsora miatt. Péntekenként a segítők és a főnövérek, nővérek által összeírt betegeket látogatom.

– *Hogyan készülnek a karácsonyra?*

– Nemrégiben volt egy adventi koszorú készítő alkalom a gyerekeknek, igazán jól sikerült. Sokan voltak, szülők, nagyszülők is jöttek. December 20-án lesz ovis karácsony a „Hétszínvirág” Óvoda szervezésében a templomban fél 5-től; szenteste 17 órától istentisztelet, a hittanos gyermekek közreműködésével. Eddig nem volt szentesti istentisztelet Telekgerendáson. Karácsony ünnepén 10 órakor tartunk istentiszteletet.

Szeretném, ha a karácsony estét, a karácsonyi ünnepeket (és telekgerendásiak egész életét is) beragyogná Jézus Krisztus születésének mennyei fénye, sötétséget eloszlató világossága. Hiszen Isten a Világ Világosságát, Jézus Krisztust ajándékozta a világnak. Maga Jézus Krisztus Isten ajándéka a számunkra. „Általa lett sok bűnünk, A mennyországban örökös lakásunk.” **Szegfű Katalin**

Eklézsia humora

Egy karácsonyi anekdota a múltból:

A vértelen ellenreformáció korában a Habsburg államhatalom elsősorban a Jezsuita Rendre támaszkodva próbálta hitük elhagyására rábírní a magyarországi protestánsokat. (A történet megértéséhez előzetesen tudnunk kell, hogy a jezsuiták hivatalos neve: „Jézus Társasága”.)

Történt egy magyarországi városban, hogy a jezsuita páterek és az evangélikus lelkész folyamatosan hitvitát folytattak egymással a szószékről. Általában - a mi szempontunkból sajnos - a lutheránus prédikátor húzta a rövidebbet. Egy karácsonyi igehirdetésében azonban fordult a kocka. „Látjátok, Testvérim!” – kezdte igehirdetését az evangélikus prédikátor. „Kik veszik körül Jézus jászlát? Ökör, szamar, birkák! Ezek az együgyű baromok – ők Jézus Társasága.”

És egy hittanórai szösszenet a mából:

Tanár: „Mit mond János evangéliuma, Jézus születéséről?” – Kati!

A megszeppent Kati válasza: „Az ige porrá lett.”

Mekkora kegyelem, hogy: „az Ige testté lett.” (János 1, 14)

Péter Erika

HÓ-kívánság

Égből röpi
pihe hó,
földet érve
tocsogó.
A sportcipőm
latyakos,
szőnyeg tőle
maszatos.
Talpam törlöm
lábtörlőbe,
galiba nem
lesz belőle!
Száll a hó, friss,
fehér labda,
hógolyó huppan
nyakamba.
Könyörgőn
a napra nézek,
„El ne olvaszd,
égre kérlek!”

Hírek, események a gyülekezet életéből

Hittanverseny. Április 14-én a Kelet-Békési evangélikus Egyházmegye gyülekezeteinek szervezésében egyházmegyei hittanversenyt tartottunk Békéscsabán, az Evangélikus Gimnáziumban. A 9-10 éves kis hittanosok játékos vetélkedő keretében az ószövetségi Saul, Dávid és Salamon királyok történeteinek ismeretéről adtak számot. A békéscsabai csapat a harmadik helyet szerezte meg. A csapat tagjai: Filó Andrea, Kitič Dragutin, Tóth Erika, Gajdács Mercédesz, mindannyian a katolikus általános iskola negyedik es evangélikus hittanosai. Felkészítő hitoktatójuk Kondor Klára.

Konfirmáció. Április 28-án a Kistemplomban tartottuk a konfirmációi bizonyoságtétel alkalmát. Másnap, vasárnap délelőtt ugyancsak a Kistemplomban került sor a konfirmációi istentiszteletre és úrvacsoraosztásra. 46 konfirmandus tett hitvallást a Jézus Krisztusban kapott kegyelemről és lépett az úrvacsorával élők közösségébe. A jami-nai templomunkban egy héttel korábban volt 9 fiatal konfirmációja.

Virágvásár. Május 6-án, a vasárnapi istentiszteletet követően muskátlik, petúniák, sziklakerti növények és fonnott kosarak vására volt a Kistemplom kertjében. A vásár bevétele a Degré utcai fogyatékkal élő gyermekek alapítványát támogatta.

A Bibliaszövetség Békési Körzetének Csendesnapján, május 19-én, a „Hová lett a ti boldogságotok?” (Galata levél 4, 15) kérdésre Pethes Endre mérnök, Papp Tibor lelkipásztor, Téglás Gergely gyógytornász és dr. Erdélyi Judit keresték a választ.

Május 21-26. között Kondor Péter, Kutyej Pál Gábor és Németh Mihály lelkészek Finnországban jártak. A látogatás célja volt feleleveníteni Mikkeli város evangélikusaival a testvér-gyülekezeti kapcsolatokat. Részt vettek a finn-magyar-észti testvérgyülekezetek találkozóján. Az ősi finn püspöki székhelyen – Turkuban - tapasztalatokat

szereztek és elvegyültek a Finn Evangélikus Egyházi Napok forrágában.

Táboraink. Június utolsó hetében gyermektábort, július első hetében ifjúsági tábort tartottunk a Telekgerendási Evangélikus Konferenciaközpontban. A Kutyejné Ablonczy Katalin által szervezett és vezetett nyári táborokban a kisebbek Józsué könyvével, a nagyobbak Jézus példázataival ismerkedtek meg. A gyermektáborban mintegy hetvenen, az ifi táborban pedig közel hatvanan vettek részt.

Ismeretlen tettesek augusztus 4-én, a szombat esti istentisztelet ideje alatt feltörték a Luther utcai Lelkészi Hivatal egyik irodájának ajtaját. Másnap reggelre pedig az egyik udvari garázs zárját feszítették fel. A tettesek néhány nap múlva visszatértek. Újra feltörték, az addigra már helyreállított garázsajtót, majd augusztus 13-ára virradóra ellop-ták a Támogató Szolgálat számítógépét. A rendőrség nyomozást indított az ügyben, a tettesek ismeretlenek.

Augusztus 20-án, az Állami Ünnepek alkalmából, ökumenikus kenyérszentelésre került sor városunk főterén Kutyej Pál Gábor evangélikus igazgató lelkész, Marti Miklós református lelkipásztor és Szigeti Antal az új csabai római katolikus plébános szolgálatával.

Alfa Ökumenikus Könyvesbolt. Keresztyén könyvkereskedés nyitotta meg kapuit augusztus 26-án városunkban, a Szabadság tér 1-3. szám alatt. A Rágyanszki Erzsébet hittestvérünk vállalkozásában üzemeltetett boltot, a megnyitás alkalmából megáldották történelmi egyházaink lelkészei.

Szentföldi beszámoló. Október 1. napján Domokos Jenő iskolalelkész és Németh Mihály lelkész „Lábunk megáll kapuidban, Jeruzsálem!” címmel vetített képes előadást tartottak nyári eleji szentföldi zarándoklatukról.

Telekgerendási leány-egyházköz-ségünkben szeptember első vasárnap-

ján adtunk hálát a 15 éves templomért. Az ünnepi istentiszteleten küldte ki, Gáncs Péter püspök, telekgerendási missziói szolgálatba Liptákné Gajdács Mária kórházlelkész.

Tanévnyitó istentiszteletet tartott az Evangélikus Gimnázium a Nagytemplomban, szeptember 3-án, hétfő délelőtt. Az ünnepi eseményen Kondor Péter esperes, az iskola igazgató tanácsának elnöke, Isten ígéjével és áldásával szolgálatba állította, az egyházi oktatási intézmény iskolalelkészét: Domokos Jenőt.

Október 5-6-7. A Nagytemplom alapkövetételének 200. évfordulója. A háromnapos rendezvénysorozat keretében emlékeztünk a Nagytemplom alapköve letételére (*tudósítás folyóiratunk 6-7. oldalán*).

Reformáció ünnepi istentiszteletet tartottak a csabai protestánsok a Kistemplomban. Marti Miklós református lelkipásztor prédikált. Igeolvasással Kesjár Zsolt baptista lelkész, imádsággal Németh Mihály evangélikus lelkész szolgált. Az istentisztelet ünnepélyességét emelte a három egyház egyesített kórusának szolgálata.

Kodály kórustalálkozó volt a Kistemplomban nyolc békéscsabai kórus részvételével. Az egyházközség és az evangélikus gimnázium kórusát Kutyejné Ablonczy Katalin karnagy vezényelte.

Örök élet vasárnapján, gyülekezetünkben új kezdeményezésként, mécsesek gyújtásával és nevek felolvasásával emlékeztünk meg az elmúlt egyházi esztendőben elhunyt testvéreinkről.

Csabai Adventi Estek. Három adventi hétfőn át igehirdetői sorozatot tartottunk gyülekezetünkben. Lászlóné Házi Magdolna pusztaföldvári lelkész, Ribár János orosházi esperes és Tuska Tibor kondorosi lelkész igehirdetéseit Jézus adventi neveinek titkait tárták fel előttünk.

Istentiszteletek, bibliaórák

Istentisztelet Békéscsabán a belvárosi és jaminai templomokban vasárnaponként 8:45-től szlovák, 10 órától magyar nyelven. Ünnepeken és a hónapok első vasárnapján úrvacsorás istentisztelet.

A Luther u. 1. szám alatti gyülekezeti teremben hétfő reggelként 8 órától szlovák nyelvű könyörgést tartunk. Ugyanitt hétfő esténként fél 5-től imaórát, 5 órától Bibliaórát tartunk. A Bibliaórák témája: A Zsoltárok könyve – válogatott zsoltárok magyarázata.

A Luther utcai kisteremben kedd-csütörtök-szombat-vasárnap esténként 5 óraker kezdődik a hétközi magyar nyelvű istentisztelet. A jaminai gyülekezeti teremben kedd délutánonként 4 órától tartunk esti istentiszteletet.

BIBLIAÓRÁK

Békéscsabán az Evangélikus Szeretothonban minden csütörtökön délelőtt fél 9 óraker.

Békéscsabán a Fília Szeretothonban július és augusztus hónapok kivételével, általában a hónapok első szombatján délután 2 óraker.

Békéscsabán az Életfa Nyugdíjsházban július és augusztus hónapok kivételével, általában a hónapok első szombatján délután fél 4-ker.

Telekgerendáson az evangélikus gyülekezeti teremben július és augusztus hónapok kivételével minden hónap eső szerdáján a téli időszakban délután 3 óraker; a nyári időszakban délután 5 óraker.

IFJÚSÁGI ALKALMAK

Békéscsabán, a Luther utcai gyülekezeti központban szombatoként 15 órától „Kisifit” tartunk a konfirmált fiataloknak 14 éves korig. 16 órától „Nagyifit”-re várjuk a gimnazistákat. 18 órától „Fifit” (Fiatal Felnőtt Ifit) tartunk a 20 éven túliaknak.

ISTENTISZTELETEK A SZÓRVÁNYOKBAN

Mezőmgyeren az evangélikus imaházban július és augusztus hónapok kivételével minden hónap első és harmadik vasárnapján, Nagypénteken, Húsvét, Pünkösöd, Karácsony első napján délelőtt fél 9-ker, Óév este délutánján 2 óraker.

Újkígyóson az evangélikus templomban minden hónap első és harmadik vasárnapján, Nagypénteken, Húsvét, Pünkösöd, Karácsony első napján délelőtt 10 óraker – július, augusztusban délután 3 óraker, Óév este délutánján 2 óraker.

Kétsopronyban az Általános Iskolában július és augusztus hónapok kivételével minden hónap második vasárnapján, Húsvét, Pünkösöd, Karácsony első napján délelőtt fél 9-ker.

Telekgerendáson az evangélikus templomban minden vasárnap, Húsvét, Pünkösöd, Karácsony első napján, Újév napján délelőtt 10 óraker – július-augusztusban délután 3 óraker, Szenteste és Óév este 17 óraker.

Szabadkígyóson a római katolikus templomban július és augusztus hónapok kivételével minden hónap első vasárnapján, Húsvét, Pünkösöd, Karácsony első napján délután 2 óraker.

Csabaszabadiban a volt Általános Iskola épületében július és augusztus hónapok kivételével minden hónap második vasárnapján délután 2 óraker, Húsvét, Pünkösöd, Karácsony első napján délután 3(!) óraker.

Fényesen az evangélikus temetőkápolnában július és augusztus hónapok kivételével minden hónap harmadik vasárnapján, Húsvét, Pünkösöd, Karácsony első napján délután 2 óraker.

	BIZTOSAN ÁLL A LÁBAN	PROGRAM VEGE	VERSENY-SZAKASZ	MAGA UTÁN HÚZ	VALAHA	FÁT BEHÁSÍT, BEVÉS	ALLÉ VEGE!	SOK BAJ FORRÁSA!		
2.									Y	
SZÁJÁT NYITOGATÓ							NYIROK-CSEMŐ!	LOMBFA RÉSZEI!		
KÉMIAI ELEM, VEGYJELE: AU						PETŐFI "APOJA" ISKOLA (RÖV.)				
DZSESSZ-STÍLUS				PEKŠŰ-TEMÉNY	MUNKA-KEZDET!					
SZIGET-LAKÓ NÉP			RUHÁT TISZTÍT FÉLIG AZ!				RÉSZBEN ELVHÚ!	IDEIGLE-NES RAB		
KÉK SZÍNŰ FELDRÁ-GAKÓ								A MÁSODIK BETŰNK FELSZÍNRE ZÚDUL		
						RELATÍV (RÖV.)				
						EHHEZ HASONLO				
						SZÓNYEG-FOSZLÁNY!				ELEVÁLO SZER-KEZET
						CZUCZOR GERGELY ALNEVE				
						BELSE-JEBE DUGDOS				
1.	LÁSD (RÖV.) KÉT KÁLDEUS!	KIADÓS ÉTEL IGÉJE	EGYFÉLE ADÓ	LÖVER-SÉNY	ÉLETEM APADÓ ... (ADY) TÚLRA					
RENDSZERES SZOL-GÁLAT							LAP (RÖV.) NŐI NÉV			
ARRA A HELYRE SZALAD							RÉSZBEN TOMÓRI!	TOLD-... JAVITGAT		
A NITRO-GÉN VEGY-JELE	TANÁRI TESTÜLET	CSOMÓT BONT			KEDELY-TELEN	TEXTIL-NOVÉNY				
... DOG; MELEG-SZENDVICS			NÖVÉNY-VILÁG	KILÓ-LITER						
SZÍNHÁZI SZEREPLO, HÓS					TÉVESEN JEGY-ZETEL	AKTÍVA				
	R									

Ez a keresztrejtvény a Fülesbagoly című rejtvenymagazinban jelent meg 2007. októberében. Köszönjük az után közlés lehetőségét Tiszai László főszerkesztőnek.

Helyes megfejtés esetén a következő kérdésekre kap választ: 1. Nagytemplomunk eredeti oltárképét a pesti rajztanoda egyik tanára festette. Kicsoda? 2. Ki az új oltárfestmény alkotója?

Előző, húsvéti lapszámunkban megjelent gyerekeknek szánt keresztrejtvény helyes megfejtői: Kovács Áron, a Rigó utcából; Kraszkó Erzsébet, a Szegfű utcából; Lipták-Lukácsik Anett, a Pásztor utcából. Részükre egy-egy könyvutalványt ajánlunk fel.

Csabai Erős Vár – Békéscsabai Evangélikusok Lapja
Megjelenik évente kétszer

Kiadja: Békéscsabai Evangélikus Egyházközség
Szerkesztette: Szegfű Katalin

Tördelte: Durkó Krisztián

Nyomtatásért felelős: Zahorán György